

DECIZIE

17 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Oleg Sternioală

Judecătorii: Valeriu Doagă, Nicolae Craiu, Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către lichidatorul Societății cu răspundere limitată „Dimensional Desing” în procedura falimentului simplificat, Vitalie Melnic,

în cauza civilă la cererea lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Dimensional Desing” în procedura falimentului simplificat, Vitalie Melnic cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, prin care cererea lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Dimensional Desing” în procedura falimentului simplificat, Vitalie Melnic cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a lui Aureliu Maxim și Andrei Maxim a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 02 martie 2017, lichidatorul SRL „Dimensional Design”, în procedura falimentului simplificat, Melnic Vitalie a depus cerere de tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Dimensional Design”, Maxim Aureliu și Maxim Andrei cu încasarea în mod solidar din contul acestora a sumei de 174 943,48 lei în masa debitoare a SRL „Dimensional Design”.

În motivarea cererii a indicat că, potrivit deciziei Camerei Înregistrării de Stat din 15 decembrie 2016, administrator a fost Maxim Aureliu, însă, potrivit procurii din 12 ianuarie 2016 eliberate de SRL „Dimensional Design” - Maxim Andrei este împuternicit să acționeze din numele întreprinderii ca administrator, cu toate drepturile prevăzute de legislația în vigoare a Republicii Moldova, iar potrivit înscrisurilor anexate la materialele dosarului din data de 30 aprilie 2012 toată administrarea debitorului a fost efectuată de Maxim Andrei.

Consideră că, a fost încălcat și art. 248 alin. (1) lit. f) al Legii insolvenței, privind dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, or, potrivit actului de control fiscal nr. 1-73 65 82 din 15 aprilie 2016, în baza declarațiilor cu privire la impozitul pe venit, pierderile pentru anul 2012-2015 au fost considerabile, cauzate de cheltuieli operaționale, cum ar fi cheltuielile suportate pentru chiria spațiului, serviciile comunale, retribuirea muncii s.a. Necătând la faptul pierderilor fiscale, debitorul a continuat activitatea care îl ducea în mod vădit la incapacitate de plată, fapt ce se confirmă prin încheierea

contractului de arendă nr. 58 din data de 01 iulie 2015 între SRL „Dimensional Design”, semnat de directorul Maxim A., și SRL „World Real Estate”, în baza căruia a transmis în locațiune spațiul nelocativ din mun. Chișinău, str. V.Micle 1/1 bloc C, cu scopul de a desfășura activitatea de prestare a serviciilor alimentare-restaurant. În final, în data de 01 mai 2016, contractul de arendă nr. 58 a fost reziliat unilateral de SRL „World Real Estate” din motivul neachitării chiriei și altor cheltuieli de întreținere în suma totală de 181 140,24 lei.

Menționează că a fost încălcat și art. 248 alin. (1) lit. a) și b) al Legii insolvențabilității, folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal și desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului, deoarece s-a constatat că în perioada anului 2015, SRL „Dimensional Desing” a avut în proprietate bunurile mobile, ce se confirmă prin datele bilanțului financiar la 31 decembrie 2015, însă când la data de 21 ianuarie 2016 a fost instituită interdicție de înstrăinare a bunurilor, pe data de 07 octombrie 2016, reprezentantul debitorului Maxim Andrei a predat administratorului provizoriu Breahna Filip un aparat de casa cu printer de tipar a bonurilor fiscale. Alte bunuri ce aparțin debitorului nu au fost predate. Astfel, reprezentantul Maxim Andrei intenționat nu a prezentat datele din evidența contabilă pentru a ascunde datele reale, privitor la bunurile, ce aparțin debitorului și a desfășurat activitate comercială în interes personal sub acoperirea debitorului, fapt confirmat și prin faptul că, Maxim Andrei a desfășurat activitatea comercială în interes personal sub acoperirea debitorului și anume activitatea de prestarea serviciilor - restaurant până la data de 01 mai 2016, care s-a încheiat cu datorii enorme față de SRL „World Real Estate”.

Pe parcurs, lichidatorul Vitalie Melnic și-a concretizat cerințele, depunând în instanță o cerere de concretizare a cererii privind tragerea la răspundere subsidiară a administratorului-unic asociat Maxim Aureliu precum și a altei persoane, Maxim Andrei, care au cauzat insolvențabilitate debitorului.

În această cerere și-a micșorat cuantumul cerințelor, solicitând tragerea la răspundere subsidiară a lui Maxim Aureliu și Maxim Andrei cu încasarea în mod solidar din contul acestora a sumei de 174 943,48 lei, invocând doar un singur temei - cel prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. f) din Legea insolvențabilității, dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vadit la incapacitate de plată.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, cererea lichidatorului SRL „Dimensional Design”, în procedura falimentului simplificat, Vitalie Melnic cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a lui Aurel Maxim și Andrei Maxim a fost respinsă.

La 10 noiembrie 2017, prin intermediul Oficiului Postal, lichidatorul SRL „Dimensional Desing”, în procedura falimentului simplificat, Vitalie Melnic a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de insolvențabilitate, cerând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii cu privire la tragerea la răspundere subsidiară și încasarea în mod solidar în contul lui Maxim Aureliu și Maxim Andrei a sumei de 174 943,48 lei în masa debitoare a SRL „Dimensional Desing”.

În motivarea recursului, recurentul, lichidatorul Vitalie Melnic a indicat că, nu este de acord cu hotărârea emisă de instanța de insolvențabilitate, deoarece la

emiterea hotărîrii a încălcat și a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Indică că potrivit deciziei Camerei Înregistrării de Stat din 15 decembrie 2016, administrator pînă la intentarea procesului de insolvență a fost Maxim Aureliu, însă, potrivit procurii din 12.01.2016 eliberate de SRL „Dimensional Desing” - Maxim Andrei este împuternicit să acționeze din numele întreprinderii ca administrator, cu toate drepturile prevăzute de legislația în vigoare a Republicii Moldova.

Potrivit informației eliberate de Departamentul Poliției de Frontieră nr. 35/7-4-1880 din 30 martie 2016, ultima traversare a frontierei de stat a cet. Maxim Aureliu este fixată pe data de 30 aprilie 2012. Din data respectivă, toată administrarea debitorului a fost efectuată de cet. Maxim Andrei.

Mai indică că potrivit actului de control fiscal nr.1-736582 din 15 aprilie 2016 a fost efectuat un control fiscal pentru perioada 01.01.2012-29.02.2016 cu acordul dlui Andrei Maxim, care este împuternicit să întreprindă toate acțiunile necesare din numele fondatorului Aureliu Maxim, fiind responsabil pentru perioada de activitate supusă controlului.

Iar, conform art. 248 din Legea insolvenței, instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența etc.

Astfel, consideră că persoanele nominalizate, Maxim Aureliu și Maxim Andrei, sunt pasibile de tragere la răspundere subsidiară în mod solidar, și urmează a fi trase la această răspundere.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Din materialele dosarului rezultă că lichidatorul Vitalie Melnic a declarat recurs prin intermediul oficiului poștal la 10 noiembrie 2017, împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, și prin urmare, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de lichidatorul Vitalie Melnic întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017 și restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 429 alin. (1) CPC, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanță de apel, cît și hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolvență.

Conform art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Din actele cauzei rezultă că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016 a fost admisă spre examinare cererea introductivă, constatată insolvența debitorului SRL „Dimensional Design” și dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea SRL „Dimensional Design”, a fost ridicat dreptul lui Maxim Aureliu de administrare a SRL „Dimensional Design”. A fost obligat debitorul în cel mult 5 zile lucrătoare să predea gestiunea patrimoniului către lichidator, împreună cu documentele indicate în art. 134 alin. (2) lit.c) din Legea insolvenței. A fost desemnat în calitate de lichidator al SRL „Dimensional Design”, Vitalie Melnic deținătorul autorizației nr. 157 din 19 ianuarie 2015 (f.d.42).

Prin cererea depusă la 02 martie 2017 lichidatorul SRL „Dimensional Design” Vitalie Melnic a solicitat tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvent în persoana lui Andrei Maxim și Aureliu Maxim cu încasarea în mod solidar din contul ultimilor a sumei de 174 943,48 lei în masa debitoare a SRL „Dimensional Design” (f.d.3-10).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea lichidatorului SRL „Dimensional Design”, în procedura falimentului simplificat, Vitalie Melnic cu privire la tragerea subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL „Dimensional Design”- Maxim Andrei și Maxim Aureliu (f.d.80-85).

În susținerea soluției date instanța de insolvență a considerat că lichidatorul SRL „Dimensional Design”, Vitalie Melnic nu a apreciat separat activitatea fiecărui pârât pentru a putea constata responsabilitatea, dar și gradul de responsabilitate în survenirea situației de insolvență a debitorului și că nu a prezentat probe când Maxim Andrei și Maxim Aureliu și în ce mod dispunerea activității întreprinderii a dus la insolvența debitorului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de insolvență la adoptarea hotărârii de insolvență nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, prin ce se impune casarea acesteia, cu restituirea pricinii la rejudecare, or instanța de recurs este în imposibilitate de a exercita controlul judiciar al hotărârii contestate, în condițiile când fondul cauzei a fost examinat superficial.

Astfel, conform art. 15 alin. (1) din Legea insolvenței, în cazul insolvenței debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvență intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

Din dispozițiile art. 247 alin. (1) și (2) din aceeași Lege rezultă că, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitor persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților

comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

În contextul normelor precitate în raport cu circumstanțele pricinii, Colegiul reiterează că lichidatorul SRL „Dimensional Desingn”, Vitalie Melnic pretinde tragerea la răspundere subsidiară a administratorului - Maxim Aureliu și a unei persoane care a activat în această societate- Maxim Andrei, invocând drept temei prevederile art. 248 alin. (1) lit.f) al Legii insolvabilității.

Conform art. 248 alin. (1), (4), (5) și (6) din Legea insolvabilității, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni: **f)** dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitatea de plată.

Astfel, legiuitorul a stabilit expres situațiile în care membrii organelor de conducere și/sau de supraveghere, precum și orice altă persoană care au contribuit la apariția stării de insolvabilitate a debitorului, pot fi trași la răspundere subsidiară de către instanța de insolvabilitate.

Colegiul apreciază ca fiind pripită și superficială ipoteza instanței de insolvabilitate în sensul că lichidatorul nu a prezentat probe că anume Maxim Andrei și Maxim Aureliu au dispus continuarea activității debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitatea de plată, iar prevederile art. 248 alin. (1) lit. f) al Legii insolvabilității nu ar fi aplicabile în cazul în care Maxim Aureliu din anul 2012 nu se găsește în Republica Moldova, iar Maxim Andrei nu a fost niciodată administrator al debitorului.

Or, conform deciziei eliberate de Camera Înregistrării de Stat din 15 decembrie 2016 se confirmă faptul că Maxim Aureliu a fost administrator al SRL „Dimensional Desingn”. Însă conform procurii din 12 ianuarie 2016 eliberate de SRL „Dimensional Desingn”, Maxim Andrei a fost împuternicit să acționeze din numele întreprinderii ca administrator cu toate drepturile prevăzute de legislația în vigoare.

Prin urmare, instanța de insolvabilitate constatând precum că lichidatorul nu a prezentat probe ce ar confirma tragerea lui Maxim Aureliu și Maxim Andrei la răspundere subsidiară în mod solidar, a omis a se expune asupra argumentului lichidatorului precum că potrivit actului de control fiscal nr. 1-736582 din 15 aprilie 2016 s-a efectuat un control fiscal pentru perioada 01 ianuarie 2012 – 29 februarie 2016 cu acordul lui Maxim Andrei, care a fost împuternicit să întreprindă toate acțiunile necesare din numele fondatorului Aureliu Maxim, fiind responsabil pentru perioada de activitate supusă controlului.

De asemenea, Colegiul notează că răspunderea nu devine automat operantă în toate cazurile în care pasivul social nu poate fi acoperit, ci doar atunci când se demonstrează că prin acțiunea culpabilă și intenționată, subiecții vizați au cauzat starea de insolvabilitate prin săvârșirea a vreo uneia din faptele enumerate în art.

248 alin. (1) din Legea insolvenței și a căror consecințe sau materializat prin crearea, menținerea sau aprofundarea stării de insolvență, fiind astfel necesar întrunirea cumulativă a tuturor condițiilor pentru tragerea la răspunderea juridico-civilă, adică să existe: un prejudiciu; o faptă ilicită; legătura causală între faptă ilicită și prejudiciu și vinovăția persoanei responsabile. Iar, în caz de pluralitate, răspunderea persoanelor indicate este solidară, cu condiția ca apariția stării de insolvență să fie actuală sau anterioară perioadei în care și-au exercitat mandatul ori au deținut poziția, ce ar fi putut cauza insolvența debitorului

Or, în condițiile când temeiurile de tragere la răspundere subsidiară a lui Maxim Andrei și Maxim Aureliu pot fi confirmate sau infirmate inclusiv și în baza actelor de activitate a agentului economic, instanța de insolvență va avea obligația de a elucida toate circumstanțele în acest sens, deoarece analiza circumstanțelor unilateral, doar prin prisma poziției unei părți, nu garantează și dreptul la o hotărâre motivată în sensul art. 6 CEDO.

Totodată, un aspect important ce urma a fi elucidat de către instanța de insolvență, reprezenta și faptul dacă debitorul insolvent SRL „Dimensional Desing” ducea evidența contabilă și cine era responsabil pentru activitatea economică, pentru a putea constata gradul de responsabilitate în survenirea situației de insolvență a debitorului, deoarece din constatările instanței de insolvență nu se disting anumite concluzii în acest sens.

În consecință, Colegiul conchide că instanța de insolvență avea posibilitate prin prisma prevederilor art. 118 alin.(5) Cod de procedură civilă de a contribui la elucidarea circumstanțelor pricinii, deoarece această normă procedurală stabilește expres dreptul instanței, în caz de necesitate, să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Or, instanța de insolvență s-a limitat la o examinare superficială a circumstanțelor invocate, fără a supune aprecierii argumentele, ce în opinia lichidatorului, justifică situația incompletă a speței.

În acest sens, Colegiul precizează că la rejudecarea pricinii, instanța de insolvență urmează să stabilească concret care a fost starea economică a debitorului SRL „Dimensional Desing” și care au fost acțiunile/inacțiunile administratorului Maxim Aureliu și a lui Maxim Andrei, pornind de la faptul că lichidatorul pretinde că ultimii au continuat activitatea debitorului ce a dus în mod vădit la incapacitate de plată a debitorului.

Concomitent Colegiul menționează că la rejudecarea pricinii, instanța de insolvență urmează a da apreciere și altor circumstanțe ale pricinii, în partea ce ține de fondul cauzei, în măsura în care ele sunt confirmate prin probe și relevante, pertinente soluționării corecte a litigiului inclusiv și prin prisma argumentelor participanților la proces.

La rejudecarea pricinii, instanța de insolvență urmează să verifice cele menționate supra, să creeze condiții obiective pentru realizare și exercitare drepturilor procedurale și în dependență de probele pertinente administrate, rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și conformă prevederilor legale.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că lacunele indicate supra, nu pot fi înlăturate la judecarea recursului, fapt pentru care recursul declarat de lichidatorul SRL

„Dimensional Desing”, în proces de faliment, Vitalie Melnic împotriva hotărârii din 26 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de insolabilitate și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de insolabilitate-Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către lichidatorul Societății cu răspundere limitată „Dimensional Desing” în procedura falimentului simplificat, Vitalie Melnic.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017 în cauza civilă la cererea lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Dimensional Desing” în procedura falimentului simplificat, Vitalie Melnic cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de insolabilitate-Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul:

Oleg Sternioală

Judecătorii:

Valeriu Doagă

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru